

АДВОКАТСКА КОМОРА БЕОГРАДА

Дечанска 13, 11000 Београд, Србија
Телефони: 011/ 32-39-805, 011/32-39-846 Fax: 011/ 32-39-875
e-mail: adv.komora.beograda@gmail.com

Број: 3210/2014
Датум: 27.06.2014.

Република Србија
УСТАВНИ

СУД

Б Е О Г Р А Д ☎ 11000
Бул. краља Александра 15

ПОДНОСИЛАЦ ИНИЦИЈАТИВЕ: АДВОКАТСКА КОМОРА БЕОГРАДА,
Дечанска 13, чији законски заступник је Слободан Шошкић, председник Коморе,

ДОНОСИЛАЦ ПРОПИСА: Влада Републике Србије, Немањина 11, Београд,

ради: оцене уставности и законитости
Уредбе о ближим условима,
критеријумима и елементима за
опорезивање обвезника пореза
на приходе од самосталне делатности
(„Сл. Гласник РС“, бр. 65/2001, 45/2002, 47/2002, 91/2002,
23/2003, 16/2004, 76/2004, 31/2005, 25/2013 и 119/2013)

ИНИЦИЈАТИВА

непосредно **1 примерак са предлогом**
1 прилог за обустављање извршења
појединачних аката

Порез на паушални приход од самосталне делатности и доприноси за обавезно социјално осигурање за 2014. годину утврђени су обвезницима - адвокатима у износима који су значајно већи него за 2013. годину (у просеку између РСД 70.000 и РСД 90.000). Имајући у виду одредбу члана 91. став 2. Устава Републике Србије да се обавеза плаћања пореза и других дажбина заснива на економској моћи обвезника (која се, између осталог, манифестује кроз величину дохотка), при чему највећи број адвоката међу 3.600 чланова Адвокатске коморе

Београда не остварује нето приход од самосталне делатности у висини од око 2.200.000,00 РСД на годишњем нивоу, који би, да су вођене пословне књиге, подразумевао дажбине у износу који је за 2014. годину утврђен решењем од стране Пореске управе. Још је тежа ситуација у осталим адвокатским коморама на територији Републике Србије. Циљ паушалног опорезивања није да пенализује обвезнике који не воде пословне књиге него да се предузетнику (дакле, и адвокату) који с обзиром на околности није у стању да води пословне књиге, осим пословне књиге о оствареном промету, или коме вођење отежава обављање делатности (члан 40. став 1. Закона о порезу на доходак грађана - у даљем тексту: ЗПДГ) што једноставније и примереније утврди основица пореза на приход од самосталне делатности.

Потребно је, такође, имати у виду да они адвокати чији је укупан промет у години која претходи години за коју се утврђује порез већи од РСД 6.000.000 ионако немају право на паушално опорезивање. Уколико је носиоцима пореске, политике било стало да адекватније опорезују релативно мали број« адвоката који остварују високе приходе, могли су да потраже неко друго средство, сразмерно оваквом легитимном порескополитичком циљу, а не да хиљаде адвоката чији је доходак тек просечан или се налази испод просека подвргну драстично увећаном паушалном опорезивању. Уставни суд Србије је у више наврата формулисао принцип да мора постојати „рационална сразмерност између пореских мера ... и легитимног циља чијој се реализацији у конкретном случају тежи" (нпр. 1Уз-128/2011). Овде таква „рационална сразмерност" не постоји. Штавише, оваквим утврђивањем паушалног пореза и припадајућих доприноса нарушен је горе поменути уставни принцип да се порези и друге дажбине плаћају према економској моћи обвезника.

До оваквог исхода дошло се применом Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности, која, између осталог, у члану 3. уређује критеријуме за утврђивање висине паушалног прихода. Међутим, члан 123. тачка 3. Устава Републике Србије прописује да Влада доноси уредбе за извршавање закона, из чега произлази да се њима не могу уређивати критеријуми на основу којих би се утврђивала пореска основица. Члан 91. став 1. Устава Републике Србије је недвосмислен да се порези утврђују законом, при чему је пореска основица (у овом случају - паушални приход), уз пореског обвезника, пореску стопу и евентуалне олакшице, неизоставан елемент законског описа пореског чињеничног стања. Уставни суд Србије је у више наврата заузимао став да се „уредбом као врстом акта који се доноси у извршавању закона не могу уређивати услови остваривања једног права за које је Уставом утврђено да се уређује законом" (нпр. 1У-85/2007).

Члан 41. ЗПДГ прописује критеријуме и елементе у складу са којима се утврђује паушални приход. То су:

-висина просечне месечне зараде по запосленом у Републици, општини, градској општини, односно граду у којем нису формиране градске општине, остварене у години која претходи години за коју се утврђује паушални приход;

-место на коме се радња налази;

-број запослених радника;

-тржишни услови у којима се делатност обавља;

-површина локала;

-старост обвезника и његова радна способност;

-висина прихода обвезника, који под истим или сличним условима обавља исту

или сличну делатност;

•остале околности које утичу на остваривање добити.

Међу тим законским критеријумима и елементима не налази се „врста делатности“; тај је критеријум уведен чланом 3. Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности. И управо је применом критеријума врсте делатности и његовим накнадним изменама спроведеним кроз члан 3. Уредбе о изменама и допунама Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за лаушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности („Службени гласник РС“, бр. 119/13) делатност адвоката изложена опорезивању које је у супротности са принципом да се порези и друге дажбине плаћају у складу с економском моћи обвезника из члана 91. став 2. Устава.

Сама чињеница да „врста делатности“ није предвиђена као критеријум и елемент за утврђивање паушалног прихода у члану 41. ЗПДГ значи да је њено увођење путем Уредбе у супротности са Уставом, који, поновимо, кроз принцип законитости пореза у члану 91. став 1. прописује да се порези и други фискални приходи (доприноси, таксе и сл.) утврђују искључиво законом. А управо је примена критеријума „врсте делатности“ (у варијанти уређеној Уредбом о изменама и допунама Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности) довела до драстичног повећања висине оптерећења по основу паушалног пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање обвезника - адвоката: из шесте групе пребачени су у пету, па им је полазна основица за утврђивање висине паушалног прихода у члану 5. Уредбе повећана са 85% на 120% просечне месечне зараде по запосленом, остварене у Републици, односно у граду или општини у претходној години.

На основу изложеног, произлази да чл. 3. и 5. Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности нису у сагласности са чланом 41. ЗПДГ, чиме је нарушен принцип законитости пореза из члана 91. став 1. Устава Републике Србије; нису у сагласности ни са чланом 91. став 2. Устава Републике Србије, који уводи принцип да се порези и друге дажбине плаћају према економској моћи обвезника.

Са свега реченог подносилац иницијативе предлаже Суду да **д о н е с е**

О Д Л У К У

I. УТВРЂУЈЕ СЕ да одредбе чл. 3. и 5. Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности („Сл. Гласник РС“, бр. 65/2001, 45/2002, 47/2002, 91/2002, 23/2003, 16/2004, 76/2004, 31/2005, 25/2013 и 119/2013) **НИСУ У САГЛАСНОСТИ** са одредбом члана 91. став 1. и 2. Устава Републике Србије.

II. УТВРЂУЈЕ СЕ да одредбе чл. 3. и 5. Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности („Сл. Гласник РС“, бр. 65/2001, 45/2002, 47/2002, 91/2002, 23/2003, 16/2004, 76/2004, 31/2005, 25/2013 и 119/2013), **НИСУ У САГЛАСНОСТИ** са одредбом члана 41. Закона о порезима на доходак грађана.

III. ПРЕСТАЈУ ДА ВАЖЕ одредбе чл. 3. и 5. Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности са даном обављивања у „Сл. гласнику РС“.

IV. Ова одлука има правно дејство од дана њеног објављивања у „Сл. гласнику РС“.

На основу предметне уредбе Пореска управа је у току 2014.године, донела неколико хиљада решења, чијим извршењем ће пореским обвезницима бити проузроковане неотклоњиве штетне последице.

Стога подносилац иницијативе на основу чл. 56 Закона о Уставном суду, предлаже Суду да донесе

РЕШЕЊЕ

I. ОБУСТАВЉА СЕ извршење свих појединачних решења о утврђивању висине пореских обавеза и решења о принудној наплати утврђених обавеза, донесеним на основу одредаба чл. 3. и 5. Уредбе о ближим условима, критеријумима и елементима за паушално опорезивање обвезника пореза на приходе од самосталне делатности („Сл. Гласник РС“, бр. 65/2001, 45/2002, 47/2002, 91/2002, 23/2003, 16/2004, 76/2004, 31/2005, 25/2013 и 119/2013).

II. Ово решење доноси се са временом трајања до окончања овог поступка оцене уставности и законитости.

Београд, 27. јун 2014.г.

ЗА ПОДНОСИОЦА ИНИЦИЈАТИВЕ,

Председник АКБ

Слободан Шошкић
Слободан Шошкић, адв.

